

Projekt**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA JAROSŁAWIA**

z dnia 14 września 2022 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U.2022.559 z późn. zm.) oraz art. 9 ust.2, art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U.2018.870) Rada Miasta Jarosławia uchwala, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji z dnia 15 lipca 2022 r., wniesionej dnia 20 lipca 2022 r., znak sprawy: OA.152.24.2022, a dotyczącej:

- 1/ niezwłocznego wykonania kanalizacji miejskiej w rejonie posesji objętej petycją i umożliwienie przyłączenia do kanalizacji,
- 2/ wprowadzenia regulacji dotyczących obniżenia kosztów wywozu nieczystości ciekłych w ramach usług świadczonych przez spółki miejskie celem ujednolicenia kosztów odprowadzenia nieczystości ciekłych z posesji położonych na terenie miasta,

uznaje się:

- 1/ za zasadną petycję w części wykonania kanalizacji miejskiej w rejonie posesji objętej petycją i umożliwienia przyłączenia do kanalizacji,
- 2/ za bezzasadną petycję w części dotyczącej wprowadzenia regulacji w zakresie obniżenia kosztów wywozu nieczystości ciekłych w ramach usług świadczonych przez spółki miejskie celem ujednolicenia kosztów odprowadzenia nieczystości ciekłych z posesji położonych na terenie miasta.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się przewodniczącemu Rady Miasta Jarosławia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie w dzień podjęcia.

Przewodniczący Komisji
Skarg, Wniośków i Petycji
Rady Miasta Jarosławia
Sebastian Kocut

Uzasadnienie

1. Zgodnie z treścią art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zadania własne gminy obejmują m. in. sprawy kanalizacji. Rozwinięcie powyższego następuje w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, gdzie w art. 3 ust. 3 wskazano, że gmina ustala kierunki rozwoju sieci w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jak i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

W § 23 ust. 1 Uchwały Nr 442/XXXI/2001 Rady Miasta Jarosławia z dnia 23 kwietnia 2001 roku w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Jarosławia przyjęto, że rozwój systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków Miasta Jarosławia powinien zapewnić wszystkim mieszkańcom i innym użytkownikom możliwość korzystania z urządzeń kanalizacyjnych.

Powyższa zasada została podtrzymana w § 11 pkt 2 Uchwały Nr 811/LXX/2014 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 sierpnia 2014 roku w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Nr 2/12 obszaru położonego w rejonie ulic Batalionów Chłopskich, Dolnoleżąska i Brodowicze w Jarosławiu, w którym to ustalono zasady rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki ściekowej postanawiając, iż:

1/ odprowadzenie ścieków sanitarnych następować będzie poprzez rozbudowę sieci o kanały sanitarne o średnicach nie mniejszych niż DN200,

2/ do czasu zrealizowania docelowej sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków sanitarnych do indywidualnych szczelnych zbiorników bezodpływowych okresowo opróżnianych z wywozem ścieków do miejskiej oczyszczalni ścieków lub odprowadzenie ścieków sanitarnych do przydomowych oczyszczalni ścieków.

Konsekwencją powyższych regulacji jest spoczywający na przedsiębiorstwie wodociągowo-kanalizacyjnym (Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o.o.) znajdujący uzasadnienie w treści art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, obowiązek budowy urządzeń kanalizacyjnych, ustalonych przez gminę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie uzgodnionym w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji.

Uchwałą Nr 597/XLIV/2022 z dnia 28 lutego 2022 roku w sprawie ustalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2022-2025 Rada Miasta Jarosławia dokonała uzgodnień w zakresie budowy urządzeń kanalizacyjnych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Spółkę z o.o.

Numer nieruchomości wskazanej w petycji, według informacji pozyskanych od Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o.o. objęty jest wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, o którym mowa wyżej.

W tym stanie rzeczy uznanie petycji za zasadną, jak również w pełni zbieżną z działaniami Gminy Miejskiej Jarosław odnośnie realizacji zadania własnego gminy w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków, jest w pełni uzasadnione.

2. Petycja w zakresie wprowadzenia regulacji dotyczących obniżenia kosztów wywozu nieczystości ciekłych w ramach usług świadczonych przez spółki miejskie celem ujednolicenia kosztów odprowadzania nieczystości ciekłych z posesji położonych na terenie miasta jest bezzasadna w świetle obowiązujących przepisów prawa. Rada Miasta Jarosławia w przedmiotowej sprawie działać może jedynie w granicach przyznanych jej kompetencji wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku m. in. przez:

- 1/ gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych,
- 2/ pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi,
- 3/ zawieranie umów korzystania z usług wykonywanych przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz okazywania takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Ponadto, obowiązujący Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w § 10 stanowi, iż właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości w sposób systematyczny, niedopuszczający do przepełnienia się zbiorników bezodpływowych do gromadzenia nieczystości ciekłych, a nieczystości ciekłe powinny być usuwane z nieruchomości z częstotliwością i w sposób gwarantujący, że nie nastąpi wypływ ze zbiornika, zwłaszcza wynikający z jego przepełnienia, wykluczający zanieczyszczenie gleby i wód podziemnych oraz zapobiegający powstawaniu procesów gnilnych w zbiorniku, jednak nie rzadziej niż w przypadku zbiorników bezodpływowych - raz na trzy miesiące.

W myśl art. 3 ust. 3 ww. ustawy na Gminę Miejską Jarosław nałożony został obowiązek:

- 1/ prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej,
- 2/ prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej,
- 3/ kontrolowania posiadania przez właścicieli nieruchomości umów korzystania z usług w zakresie opróżniania bezodpływowych zbiorników i transportu nieczystości ciekłych oraz dowodów uiszczania opłat za przedmiotowe usługi.

Celem niniejszych regulacji jest zagwarantowanie utrzymania czystości i porządku w gminie poprzez wyeliminowanie sytuacji, w których podmioty zobowiązane do pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych zgodnie z prawem czyniłyby to w sposób niezgodny z prawem.

Dodatkowo zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Miasta Jarosławia uprawniona została do określenia, w drodze uchwały, górnej stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Górną stawkę opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Jarosław za usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych w wysokości 45 zł brutto za 1 m³ nieczystości ciekłych przyjęto Uchwałą Nr 363/XXVIII/2020 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2020 roku w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Miejskiej Jarosław, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Stawki określone w uchwale podjętej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach pełnią funkcje ochronną, gdyż są górnymi (a więc maksymalnymi) stawkami, które obowiązują wszystkie działające na terenie danej gminy podmioty świadczące ustawowo określone usługi (w tym także podmioty będące jednostkami organizacyjnymi gminy), ograniczając ich swobodę w określeniu cen, do uiszczania których zobowiązani będą właściciele nieruchomości. Rada Miasta Jarosławia ustalając górne stawki opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych respektowała zarówno uzasadnione interesy przedsiębiorców wykonujących usługi wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak i interesy właścicieli nieruchomości, którzy są obowiązani uiszczać należności za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. Osoby te bowiem związane są z jednej strony maksymalnymi stawkami ustalonymi w trybie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a z drugiej – ciąży na nich obowiązek zawarcia umowy o korzystanie z usług odbioru odpadów z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów, na którego wybór nie mają bezpośredniego wpływu. Przedsiębiorca ten uzyskuje bowiem zezwolenie na prowadzenie tej działalności i w stosunku do mieszkańców obsługiwanego terenu może występować z pozycji faktycznego monopolisty.

Ustalenie przez radę gminy maksymalnych stawek na odpowiednim poziomie gwarantuje więc ochronę ekonomicznych interesów mieszkańców na styku z przedsiębiorcą, który mógłby narzucać ustalone przez siebie ceny za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Brak jest natomiast obecnie podstaw prawnych dla gminy do wprowadzenia odrębnych stawek dla gminnych jednostek za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. Górna stawka opłat za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych obowiązuje wszystkich przedsiębiorców uprawnionych do świadczenia przedmiotowych usług na terenie Gminy Miejskiej Jarosław, w tym również przedsiębiorców będących gminnymi jednostkami organizacyjnymi. Brak jest również podstaw do ujednolicenia przez gminę kosztów odprowadzania nieczystości ciekłych z posesji położonych na terenie miasta do poziomu cen odprowadzania nieczystości ciekłych za pomocą kanalizacji miejskiej. Ustawodawca zezwala jedynie radom gmin na różnicowanie górnej stawki w zależności od gęstości zaludnienia na obszarze gminy, odległości od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, stacji zlewnej, a także właściwości nieczystości ciekłych.

Organy samorządu terytorialnego wykonując swoje kompetencje prawodawcze zawarte w upoważnieniach ustawowych są zobowiązane działać ściśle w granicach tych upoważnień. Nie są umocowane do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego, jak również do regulowania materii określonej w przepisach obowiązujących. W tym przypadku przez zapisy ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W tym stanie rzeczy, uznanie za bezzasadną petycję w części dotyczącej wprowadzenia regulacji w zakresie obniżenia kosztów wywozu nieczystości ciekłych w ramach usług świadczonych przez spółki miejskie celem ujednolicenia kosztów odprowadzenia nieczystości ciekłych z posesji położonych na terenie miasta, znajduje w pełni uzasadnienie w obowiązujących przepisach prawa.